

Miért gondoltuk, hogy fontos Várpalota számára a CLLD módszertanával megalkotott kultúra- és közösségfejlesztési stratégia? Miért hiszünk abban, hogy együtt erősebbek, és sikereesebbek vagyunk?

„A kultúra egy nagyon összetett fogalom, amelynek elemzése során már az 1952-es kutatások több, mint 100 definíciót írtak össze (Kroeber & Kulckhohn), ám egységes és mindenki által elfogadott meghatározása a mai napig nem létezik. Ez elsődlegesen a kultúra összetettségével függ össze, ám nem szabad megfeledkezni arról a tényről sem, hogy a különböző tudományágak és kutatások saját céljaiknak megfelelően, eltérő megközelítésekből indulnak ki, eltérő alapfeltételezésekkel élnek, így természetesen más és más definíciókat határoznak meg.”¹

„A kultúra fogalmának az értelmező kéziszótár három jelentést tulajdonít. Az első jelentés szerint a kultúra az emberiség által létrehozott anyagi és szellemi értékek összessége, a művelődésnek valamely területe, illetve valamely népnél, valamely korszakban való megnyilvánulása. A civilizációval⁴ szembeállítva pedig, amely a technikai fejlettséget jelenti, a szellemi javak és a műveltség tartozik ide. A második jelentésben a kultúra egy személy művelt mivoltára vonatkozik. A harmadik jelentésben a kultúra valaminek a természetét, illetve biológiai értelemben tenyészetet jelent.

A „kultúra” körülírására nincs egységes definíció. Korok, társadalmak és egyes tudósok mind különböző módon határozták meg, hogy mi a kultúra. A kultúra gyökereinek kutatása egybe fonódik az emberi társadalom kezdetének meghatározásával. Azonban az eltérő és különböző kulturális jegyek értelmezés különbségé miatt nem kijelenthető, hogy mikor volt a kultúra kezdete.”²

„A közösség fogalmát a közösségfejlesztés nem csoportelméleti és nem ideologikus értelemben használja. A lokalitásban gyökerezően és funkcionálisan értelmezik a közösséget. Ez azt jelenti, hogy a közösségiség szempontjából is ideáltipikus görög poliszok közösségében a közösség szó egyaránt jelentette az emberek összetartozását és együttműködését (katonai és politikai téren is) és a helyhez kötöttséget is. A magyar közösség szó alakváltozata a község szó, csakúgy, mint az angolban, ahol a közösség szó jelölheti a települést és az embercsoportot is.

A modern közösségiség egy aktív viszonyt jelent. Közösségeinkbe nem csak beleszületünk, de választhatjuk is őket. A mai közösségiség egy keresett és megtalált, önmagunk által szervezett- és életben tartott közösségiség.

Az önszervező tevékenység a megtartó és szabályozó hagyományos közösségekből a modern tömegtársadalmak bonyolult viszonyrendszereibe jutott embernek adatik meg - lehetőségként. Önmagunk irányítása és szervezése autonómiánk függvénye, s autonómiánk pedig gazdasági-társadalmi fejlettségünké, berendezkedésünké. Az önszerveződés két fő társadalmi feltétele a modernizáció - a gazdasági, társadalmi-politikai modernizáció feltételeinek teljesülése esetén alakul ki a személyiség modernizációja - és a demokratikus társadalmi berendezkedés. A személyiség modernizációja együtt jár az iskolázottsági szint növekedésével; a tájékozottság, a hírellátottság szintjének emelkedésével; a fatalizmus és a tehetetlenség érzésének csökkenésével; az emberi autonómia igényének és meglétének erősödésével; a passzivitással szemben a teljesítmény-motiváció erősödésével. Az önszerveződés napjainkban azt jelenti, hogy a vele élni tudó ember tud élni a társadalom adta lehetőségekkel is és szembe tud nézni a rá vonatkozó kihívásokkal.”³

A bemutatott kultúra és közösség definíciókra alapozva, a helyi lehetőségeket és igényeket figyelembe véve fogalmazta meg a „Várpata – a mi ügyünk” Helyi közösség a jelen dokumentumot.

¹ Vörös Miklós (Replika 1998.)

² <https://hu.wikipedia.org/wiki/Kult%C3%BAr>

³ Közösségfejlesztés módszertani segédlet www.kka.hu

A rendelkezésre álló alapidokumentumok, tervelőzmények elemzésével, a helyi potentáltak, érintettek bevonásával kirajzolódott és azonosíthatóvá vált az a fejlesztési szükséglet, amely a CLLD módszertanon alapuló pályázati forrás felhasználásával jelentős eredményeket generálna Várpalota városában.

Olyan több, mint tíz éves kulturális beruházás valósulhat meg a könyvtár méltó helyszínre való telepítésével, melyre sem haza sem Európai uniós forrás eddig nem nyújtott lehetőséget, Várpalota saját forrásain pedig jelentősen túlmutat a beruházás volumene.

Az új módszertannal megvalósuló fejlesztésektől a közösségi élet aktívabbá válását, a fiatal korosztály közvetlenebb megszólítását várjuk, amelyben a jelentős számú helyi civil szféra szereplőkre támaszkodunk.

Várpalota kultúrtörténete, hagyományai segítették az erős helyi identitás kialakulását, mégis a színes múlt (agrárvárostól bányászvárosig) sokféle gondolkodásmódot és sokféle személyiséget hozott össze ebbe a városba.

Sokáig irigykedve néztük a vidéki kistelepülések LEADER programjának megvalósulását, mert láttuk az együttműködésben, az alulról jövő kezdeményezésekben rejlő erőt.

A konzorcium tagja felvállalták azt a feladatot és felelősséget, hogy mozgósítják a cél érdekében a várpalotai közösségeket, szakértők bevonásával elkészítik a Helyi Közösségi fejlesztési stratégiát és felállítanak, működtetnek egy olyan kvalifikált munkaszervezetet, amely képes arra, hogy segítse az értéktéremtő pályázati ötletek megfogalmazását és megvalósulását.

A stratégia egyben egy pályázati anyag is, mely reméljük, hogy átgondoltságát, megalapozottságát és hitelességét tekintve nem hagy kételyeket a bírálókban, hogy Várpalotán jó helye van a CLLD forrásoknak.

Azonban egyben egy olyan dokumentum is, ami a várpalotaiaknak szól, hiszen megalkotásában tevékenyen részt vettek.

Felvárolja a beazonosított stratégiai célokat, és intézkedéseivel lehetőséget nyújt a célok megvalósításához.

Úgy érezzük, hogy a helyi összefogással, a szakértő együttműködéssel olyan stratégiát tudtunk alkotni, amely sikeresen járul hozzá Magyarország 2014-2020-as programozási időszakban kitűzött céljainak megvalósításához.